

การพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของ
ผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8

**The Development of Strategic of Prevention and Diminish the
Problem of Prisoner's Recidivism the Provincial Prison Region 8**

อัครกร ไชยพงษ์

Akkakorn chaiyapong

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำและเพื่อศึกษา มาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 รวมทั้งเพื่อเสนอการ พัฒนากลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย แบบผสมผสานระหว่างเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของ ผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ การสนทนากลุ่ม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 มาจาก ขาดการขัดเกลา และขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ความคึกคะนอง กลุ่มเพื่อน ไม่ได้รับ ความไว้วางใจจากสังคม อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม และยาเสพติด รายได้ของครอบครัว ต่ำ พื้นที่ในเรือนจำคับแคบและการศึกษาต่ำ สำหรับมาตรการและการแก้ไขปัญหาค ครอบครัวยุต้องแก้ไข โดยให้อภัย ดูแลให้คำปรึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี องค์กรทางสังคมต้อง ร่วมมือกันแก้ไข ให้การยอมรับ และร่วมมือกันกำจัดอบายมุข จัดหาอาชีพและจัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ไม่ตำหนิ ยกย่องการทำ ความดี มีกฎหมาย ล้างมลทิน

เรือนจำต้องปรับปรุงด้านพื้นที่ สวัสดิการ และการให้การศึกษา สำหรับการพัฒนากลยุทธ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำดำเนินการด้วยกลยุทธ์ดังนี้ กลยุทธ์ด้าน ครอบครัว ครอบครัวต้องมีความใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ต้องขัง ทั้งในระหว่างที่ผู้ต้องขัง และเมื่อพ้นโทษกลับสู่ครอบครัวแล้ว ครอบครัวต้องให้อภัยและให้ โอกาสผู้กระทำผิดในการกลับตัว ส่งเสริมให้ผู้พ้นโทษทำความดีและประกอบอาชีพโดยสุจริต ยอมรับผู้พ้นโทษที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี กลยุทธ์ด้านสังคม หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต้องให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือดูแลผู้ต้องขังหลังพ้น โทษ ให้กลับตัว ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสังคม กลยุทธ์ ด้านสภาพแวดล้อม ชุมชนต้องช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ หน่วยงานใน ชุมชนต้องจัดสิ่งแวดลอมที่ดีภายในชุมชน โดยกำจัดสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติดใน ชุมชน นำระบบยุติธรรมชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาผู้กระทำผิดซ้ำ ชุมชนต้อง ยอมรับ ให้อภัย และให้กำลังใจในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ กลยุทธ์ด้าน เศรษฐกิจ จัดตั้งกองทุนให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษได้กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพหรือการจัดตั้ง สหกรณ์เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ ให้ความรู้และสนับสนุนเครื่องมือ สถานที่ในการ ประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ กลยุทธ์ด้านแรงจูงใจ ควรมีกฎหมายล้างประวัติผู้ต้องขังที่ พ้นโทษ ซึ่งไม่ได้กระทำผิดซ้ำอีก ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้บริสุทธิ์ สร้าง แรงจูงใจผนวกกับโปรแกรมต่างๆ ด้วยการให้รางวัลเมื่อกระทำความดี การลดโทษ การเลื่อน ชั้นผู้ต้องขัง การให้อภัยโทษ และการให้เยี่ยมญาติโดยใช้สิทธิพิเศษ กลยุทธ์ด้านการแก้ไข พื้นฟูในเรือนจำ ปรับปรุงสภาพพื้นที่และสวัสดิการในเรือนจำให้ได้มาตรฐานสากลโดยให้ หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม และเน้นที่การแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ

คำสำคัญ : การพัฒนากลยุทธ์ การกระทำผิดซ้ำผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8

Abstract

This research was aimed at studying the causes and prevention of the problem of prisoner's recidivism in order to find out the proposal of the strategic

prevention and diminish the problem of prisoner's recidivism. The research methodology was mix method; the implementation for collecting data was questionnaire which had the reliability at 0.96. The statistics used for data analyze were percentage, average, deviance standard, t-test ANOVA analysis and the pair comparison Schaffer's multiple contrast method.

The research found that: The causes of recidivism of men imprisoned in the region jail 8 are: lack of socialization and closely family relationship, impetuously, influenced from a group of friend, retain from the community, living in slum and drugs addict, families low-income and illiteracy. For the measurement and diminish the problems are as: their families have to give a good collaboration by furnish them forgiveness, care consultation and confirm them good examples. Social organizations have to accept them, offer them good collaboration, and eliminate smacking in society. Facilitating them by establishment of fund and providing a professional support, encourage them to be good persons in society and do not blame their pass experiences. Enact law to clear legal stigma. The prisons have to improve the areas, welfare and education for them. For the Strategic Development to prevent and diminish the problems of recidivism are as follows. Family strategies: families must have a closely relationship to the prisoners during their imprisonment until return to their own family, forgive them, offer opportunity for them to practice as a good persons. Social strategies: the public and private sectors must support those prisoners after released from the imprisonment in order to facilitate them the morality, ethics and promote the Sufficiency Economy Philosophy. The Environmental Strategy: the community must promote to rehabilitate prisoners after releasing from imprisonment by organize a good environment, provide a community justice system, and motivate them to do an honest career in

community. The Economic Strategy: establishment of fund and co-operative for them after releasing from imprisonment. The Motivation Strategy: enact law to get rid of crime bibliography for the released prisoner who practiced as a good person within the fixed time by the law as a clean man. The motivation is to be done along with programs such as give them awards when they do the good things by reduction an imprisonment, upgrading a prisoner class, royal pardon and allow their relatives to visit them by offering the special rights. The Rehabilitation Strategy: improvement of areas and offer proper welfare to the prisoners as a standard level, the outside sectors are able to participate an d emphasize on rehabilitation more serious than a punishment.

Keyword: The Development of Strategic, Prisoner's Recidivism The Provincial Prison Region 8

บทนำ

ปัญหาอาชญากรรมในประเทศไทย มีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและความรุนแรง ทั้งนี้เนื่องจากอัตราการขยายตัวของประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี โดยจากสถิตินักโทษเด็ดขาดของกรมราชทัณฑ์ ในระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 – มีนาคม พ.ศ. 2552 พบว่า อัตรานักโทษเด็ดขาดชายและหญิง มีจำนวนที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่า กรมราชทัณฑ์ และหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้สกัดกั้นและยับยั้งปัญหาอาชญากรรม ก็ไม่สามารถทำให้อาชญากรรมลดน้อยลงไปกว่านั้นปริมาณการก่ออาชญากรรมยังอยู่ในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์แล้วปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งมาจากการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายบางรายแม้ถูกจับกุมและถูกดำเนินคดีแล้วยังไม่เช็ดหลาบ เมื่อปล่อยตัวพ้นโทษแล้วปรากฏว่าบางคนกลับมาก่อทำผิดซ้ำอีก บางรายต้องโทษถึง 5 ครั้งขึ้นไป บางรายกระทำความผิดอุกฉกรรจ์มากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

เรือนจำเขต 8 ซึ่งประกอบไปด้วยจังหวัดกระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีความหลากหลาย ทั้งในเชิงพื้นที่และเขตที่อยู่อาศัย เขตอุตสาหกรรมและแหล่งท่องเที่ยว ที่มีปัญหาอาชญากรรมทุกประเภท และมีสถิติปัญหาอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง โดยสาเหตุหลักที่สำคัญประการหนึ่ง คือ มีสถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในปริมาณและลักษณะความรุนแรงที่สูงขึ้น (กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์. 2552)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น การแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 เป็นเรื่องที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันหากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นเพื่อลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ กลยุทธ์ต่างๆ ที่กรมราชทัณฑ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำออกมาใช้ในการแก้ปัญหา ล้วนเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีการหรือกลยุทธ์ต่างๆ มาเพื่อช่วยลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 ให้ลดลงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การที่จะทำให้อาชญากรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 หดไปโดยสิ้นเชิงเป็นการทำได้ยาก แต่การหาวิธีการที่จะทำให้ปัญหาดังกล่าวลดลง หรือเป็นการควบคุมเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ซึ่งกรมราชทัณฑ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถแก้ปัญหาหรือลดปัญหานี้ได้ (กมลทิพย์ คติการ และคณะ. 2544 : 118) ถึงแม้จะมีการนำกลยุทธ์ต่างๆ มาแก้ไขปัญห เช่น โปรแกรมการแก้ไขพื้นฐานสำหรับการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ และโปรแกรมเฉพาะสำหรับการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ เป็นต้น แต่ก็ยังไม่บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาก็ยังยี่น กลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 ที่ได้ผลนั้น จำเป็นจะต้องศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหได้อย่างถูกต้องตรงจุดและตรงประเด็น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสาเหตุการกระทำผิดซ้ำและการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8 เพื่อนำไปสังเคราะห์เป็นแนวทางในการผลักดันการสร้างกลยุทธ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำแบบยั่งยืนโดยผู้ต้องขังจะไม่หวนกลับไปกระทำผิดอีก

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์อยู่ 3 ประการ ประการแรก ศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย ประการที่สอง ศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal

กระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 และประการสุดท้ายเสนอการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8

วิธีการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผสมผสานกัน การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรในการวิจัย แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการให้ชื่อของกลุ่มเป้าหมายผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ และการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงในเรือนจำหลักที่มีปัญหาการกระทำผิดซ้ำในเรือนจำเขต 8 โดยผู้วิจัย ใช้วิธีการสัมภาษณ์จนได้ข้อมูลที่อิ่มตัว (Saturated Data) จำนวน 7 ราย แบ่งเป็นกลุ่ม ได้แก่ ผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดกระบี่ จำนวน 1 ราย ผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดชุมพร จำนวน 1 ราย ผู้ต้องขังชายในเรือนจำอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1 ราย ผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดพังงา จำนวน 1 ราย ผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดภูเก็ต จำนวน 1 ราย ผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดระนอง จำนวน 1 ราย และผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 ราย กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารงานของกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งสิ้น 10 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารงานระดับสูงของกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ผู้อำนวยการกองแผนงาน และผู้อำนวยการสำนักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3 คน ผู้บริหารงานกรมราชทัณฑ์ เขต 8 ได้แก่ ผู้บัญชาการเรือนจำ นักวิชาการอบรมและฝึกอาชีพ ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง และหัวหน้าฝ่ายรักษาการณ์ จำนวน 7 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานยุติธรรมจำนวน 4 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ (พิเศษ) จรัญ ภักดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ อดีตปลัดกระทรวงยุติธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกววงศ์ ผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ อดีตผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกระทรวง รองศาสตราจารย์ ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนายดล บุนนาค ผู้พิพากษาศาลยุติธรรม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญของกรมราชทัณฑ์ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

(Focus Group) เพื่อยืนยันผลการวิจัยขั้นสุดท้าย และการพัฒนารูปแบบกลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 จำนวน 4 คน ได้แก่ นายภคภัทร วสุธาวุฒิวิจารณ์ นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ นายชยุต จรุงรลภย์ นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สำนักพัฒนาพฤตินิสัย นายสุนทร เลิศไกร นักทัศนวิทยาชำนาญการ สำนักพัฒนาพฤตินิสัย และนางเสาวคนธ์ เจษฎารักษ์ ผู้อำนวยการสำนักสังคมสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานในสังกัดเรือนจำเขต 8 จำนวน 417 คน เนื่องจากเป็น หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการปัญหาเกี่ยวกับผู้ต้องขังชายที่กระทำผิดซ้ำ และเป็นผู้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2497 เพื่อป้องกันและแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังชายที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำเขต 8

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์โดยใช้กับผู้คน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญการบริหารงานยุติธรรม กลุ่มผู้บริหารงานกรมราชทัณฑ์ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานยุติธรรม และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญของกรมราชทัณฑ์ โดยกลุ่มผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 มีคำถามในการสัมภาษณ์ 4 ประเด็น ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการแก้ไขฟื้นฟูภายในเรือนจำ และประเด็นที่ 4 แนวคำถามเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำ และกลุ่มสุดท้ายผู้เชี่ยวชาญของกรมราชทัณฑ์ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาจากการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนแรก คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ระดับตำแหน่ง ระดับการศึกษาสูงสุด และระยะเวลาที่รับราชการกรมราชทัณฑ์ ตอนที่สอง ความเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 ซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านการแก้ไขฟื้นฟูภายในเรือนจำ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อคำถามตอนที่สองของแบบสอบถามไปทำการ

เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างอย่างลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อวัดระดับความคิดเห็นในแต่ละด้าน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละกลยุทธ์เชิงบวก ดังนี้ มากที่สุด 5 คะแนน, มาก 4 คะแนน, ปานกลาง 3 คะแนน, น้อย 2 คะแนน และน้อยที่สุด 1 คะแนน แบบสอบถามสำหรับวัดระดับความคิดเห็นของกลยุทธ์ในแต่ละด้านมีจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านครอบครัว จำนวน 7 ข้อ กลยุทธ์ด้านสังคม จำนวน 5 ข้อ กลยุทธ์ด้านสภาพแวดล้อม จำนวน 7 ข้อ กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 5 ข้อ กลยุทธ์ด้านแรงจูงใจ จำนวน 3 ข้อ และกลยุทธ์ด้านการแก้ไขฟื้นฟูภายในเรือนจำ จำนวน 3 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้ข้อมูลจากบันทึกภาคสนามวิเคราะห์ด้วยวิธีจัดระบบข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เพื่อนำมาใช้ในการแยกแยะข้อมูลเพื่อหาตารางสรุปข้อค้นพบหรือคิดโมเดล เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ในหัวข้อต่าง ๆ ตามประเด็นที่ศึกษาหลังจากนั้นจะสรุป ข้อค้นพบและเรียบเรียงเป็นกลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย ในเรือนจำเขต 8 โดยจำแนกออกเป็นกลยุทธ์ด้านครอบครัว สังคม สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ แรงจูงใจ และการแก้ไขฟื้นฟูภายในเรือนจำ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติในแต่ละส่วน ดังนี้ 1) สถิติพรรณนาใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และระดับความคิดเห็นที่มีต่อกลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์ด้านครอบครัว กลยุทธ์ด้านสังคม กลยุทธ์ด้านสภาพแวดล้อม กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ กลยุทธ์ด้านแรงจูงใจ กลยุทธ์ด้านแก้ไขฟื้นฟูในเรือนจำ 2) สถิติอ้างอิงใช้การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ เพื่อการทดสอบสมมติฐานเชิงปริมาณ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณ ปรากฏผลใน 6 ด้าน คือ ด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านแรงจูงใจ และด้านแก้ไขฟื้นฟูในเรือนจำ ดังนี้

ด้านครอบครัว มีสาเหตุมาจากผู้ต้องขังส่วนใหญ่ขาดการขัดเกลาจากบิดามารดา แม้ว่าจะมีผู้ปกครองอื่นที่คอยดูแลก็ตาม แต่ไม่ได้รับความอบอุ่นเท่ากับบิดามารดา และส่วนใหญ่บิดามารดาแยกกันอยู่ เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาเพื่อนมากกว่า และที่สำคัญในการใช้ชีวิตมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและยาเสพติด มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย ครอบครัวจะต้องใกล้ชิดผู้ต้องขัง ให้อภัยและโอกาสในการกลับตัวเป็นคนดี ดูแลให้คำปรึกษาส่งเสริมให้ทำความดี บำบัดในระยะก่อนเข้าสู่สังคม ครอบครัวต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ต้องขัง กลยุทธ์ในการพัฒนาครอบครัวต้องมีความใกล้ชิดผู้ต้องขังขณะต้องรับโทษ เช่น มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องขังกับครอบครัว เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถใช้ชีวิตกับครอบครัวได้อย่างสนิทสนมหลังพ้นโทษ ครอบครัวต้องให้อภัยและให้โอกาสผู้กระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ จะต้อง ปรึกษาปรึกษาประคับประคองเอาใจใส่ และให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาในเมืองต้น นอกจากนั้นแล้วครอบครัวจะต้องส่งเสริมให้ประกอบคุณงามความดีและกลับตัวเป็นคนดีของสังคม และควรให้มีโครงการครอบครัวบำบัด โดยการเชิญครอบครัวเข้ามาร่วมบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดหรือให้ครอบครัวเข้ามาร่วมบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังสัปดาห์สุดท้ายก่อนพ้นโทษ ครอบครัวจะต้องดำเนินชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษ สนับสนุนให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป

ด้านสังคม มีสาเหตุจากผู้ต้องขังชายส่วนใหญ่มีการคบหาสมาคมกับเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดที่มีพฤติกรรม อาชญากรรมและการใช้ยาเสพติดที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมอาชญากรรม รวมทั้งการเรียนรู้วิธีการประกอบอาชญากรรมและการใช้ยาเสพติด จากกลุ่มเพื่อนด้วยกัน นอกจากนั้นผู้ต้องขังชายส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความหวังใจจากสังคม ดังนั้นสังคมควรให้อภัย และให้โอกาสกลับตนเป็นคนดีเมื่อพ้นโทษ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายได้แก่องค์กรเอกชนต่างๆ ต้องร่วมมือกับภาครัฐ เช่น บ้านวัด โรงเรียน การให้อภัย การยอมรับ การไม่ตีตรา ไม่รังเกียจ สังคมสอนสิ่งที่ดี เช่น คุณธรรม จริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำผู้พ้นโทษถ่ายทอดประสบการณ์ ให้เห็นโทษภัยของการทำผิดกฎหมายบ้านเมือง การพัฒนากลยุทธ์สังคมต้องเข้าดูแลช่วยเหลือ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อให้รู้สึกว่าเป็นพลเมืองดี ปรารถนา ให้เขากลับตนเป็นพลเมืองดี สังคมต้องให้อภัย ให้การยอมรับ ไม่ตีตราหรือประทุษร้าย ไม่รังเกียจ เป็นการให้โอกาสเขากลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม

สังคมสอนสิ่งที่มีประโยชน์ให้กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษให้ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเน้นการดำเนินชีวิตโดยมีคุณธรรมและจริยธรรม สังคมควรนำผู้ต้องขังที่พ้นโทษไปถ่ายทอดประสบการณ์ให้สังคมได้เห็นถึงโทษของการกระทำผิดกฎหมายบ้านเมืองเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคม

ด้านสภาพแวดล้อม มีสาเหตุมาจากผู้ต้องขังชายส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัยในเขตชุมชนเมืองซึ่ง มีสภาพแวดล้อมที่มีปัญหาของการแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นแหล่งเสื่อมโทรมและมีปัญหาการทะเลาะวิวาท เนื่องจากสภาพแวดล้อมแตกแยกที่ยากจะแก้ไขปัญหาล่าช้าได้ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายได้แก่ ชุมชนต้องช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟูหลังพ้นโทษ องค์กรต่างๆ เช่น ชุมชน ราชการ ต้องบูรณาการร่วมกันกำจัดอบายมุขโดยให้วัดเป็นศูนย์กลาง มีการเน้นชุมชนดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและชุมชน สอดส่องดูแลผู้พ้นโทษ ให้หลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมเดิมที่เสี่ยงต่อการประกอบอาชญากรรม ชุมชนให้อภัยยอมรับให้กำลังใจ ในการประกอบสัมมาชีพ การพัฒนากลยุทธ์ ชุมชนต้องร่วมมือกับทางราชการและหน่วยงานต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือการกระทำผิดซ้ำ โดยกำจัดสิ่งอบายมุขทั้งปวงในชุมชนเพื่อส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชน โดยใช้วัดเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นการจัดระเบียบชุมชน และสร้างความเข้มแข็งในชุมชน มีการร่วมกันในเชิงบูรณาการระหว่างกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและชุมชน มีกรรมการชุมชนมีการจัดทำแผนกลยุทธ์หน้าที่ของกรรมการชุมชน การเชิญญาติผู้พ้นโทษมาพูดคุยว่ามีสิ่งใดที่จะรองรับในการดำเนินชีวิตของผู้พ้นโทษในสังคมต่อไป ต้องมีการสอดส่องดูแลผู้ต้องขังที่พ้นโทษให้หลีกเลี่ยงการกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมๆ ซึ่งเคยเป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ ชุมชนต้องให้การยอมรับให้อภัย และให้กำลังใจในการประกอบสัมมาชีพ จัดหางานให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษ

ด้านเศรษฐกิจ มีสาเหตุใหญ่ ๆ คือ ผู้ต้องขังชายส่วนใหญ่มีรายได้ของครอบครัวเพียงพอใช้จ่ายเฉพาะสิ่งจำเป็นและในบางครอบครัวมีหนี้สินถึงขั้นล้มละลาย มีการใช้จ่ายที่เกินความจำเป็นจึงเป็นปัจจัยเสี่ยงในการประกอบอาชญากรรม และกระทำผิดซ้ำ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายได้แก่ การจัดหาอาชีพ จัดหา

งานให้ทำหลังพ้นโทษและมีการจัดตั้งกองทุน หรือ สหกรณ์ ช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ โดยเน้นให้ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนเครื่องมือและสถานที่ในการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษโดยให้ความรู้ใหม่ในการประกอบสัมมาชีพที่ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน การพัฒนากลยุทธ์ ได้แก่การพัฒนาอาชีพ โดยจัดหางานให้ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษเพื่อจะได้มีรายได้ใช้จ่ายใน การดำเนินชีวิตตามปกติในสังคมมีการพัฒนากองทุนให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษกู้ยืมเงินเพื่อนำไปประกอบสัมมาชีพ หรือจัดตั้งสหกรณ์ช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และควรเน้นให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้รู้จักใช้จ่ายใช้อย่างประหยัด

ด้านแรงจูงใจ มีสาเหตุมาจากในการกระทำความผิดครั้งแรกคือผู้ต้องขังต้องการเงินอยากลอง เพราะมีความคึกคะนองและถูกเพื่อนชักชวน มาตรการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายได้แก่การให้กำลังใจ ไม่ตำหนิติเตียนและ ยกย่อง เมื่อทำความดี มีกฎหมายล้างประวัติให้เป็นผู้บริสุทธิ์ หากไม่ได้กระทำผิดอีกภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผนวกกับการใช้โปรแกรมต่างๆได้แก่การให้รางวัลเมื่อทำความดี เช่น การลดโทษ การเลื่อนชั้นผู้ต้องขัง การให้อภัยโทษและการให้เยี่ยมญาติโดยใช้สิทธิพิเศษ การพัฒนากลยุทธ์ด้านแรงจูงใจที่มีประสิทธิภาพ พบว่าต้องให้กำลังใจ ไม่ติเตียน และให้รางวัลผู้ต้องขังที่พ้นโทษที่ได้ประกอบคุณงามความดี ให้เป็นที่ปรากฏแก่สาธารณชน เพื่อให้เขารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าต่อสังคมและเป็นเกราะป้องกันไม่ให้เขากลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ควรมีกฎหมายรองรับผู้ต้องขังที่พ้นโทษซึ่งไม่ได้กระทำผิดซ้ำอีกภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยการล้างประวัติผู้พ้นโทษให้เป็นผู้บริสุทธิ์เสมือนไม่เคยกระทำผิดมาก่อนซึ่งจะทำให้เขาสามารถมีสิทธิในการเข้าทำงานกับหน่วยงานราชการต้องสร้างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ผนวกกับการใช้โปรแกรมแก้ไขปัญหาต่างๆ ของสังคม ต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เช่น จัดหางานให้ทำหลังพ้นโทษด้วยอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เขาหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

ด้านแก้ไขฟื้นฟู ภายในเรือนจำมีสาเหตุมาจากสวัสดิภาพผู้ต้องขังชายที่ได้รับการดูแล ด้านอาหารและเครื่องนุ่งห่มเหมาะสมดี แต่พื้นที่นอนมีความคับแคบ ผู้ต้องขังชายส่วนใหญ่ไม่ได้รับการบริการด้านการศึกษาสายสามัญ ส่วนด้านการฝึกวิชาชีพมีการให้บริการ

ทั่วถึงและมีความหลากหลาย ผู้ต้องขังสามารถนำไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษได้ มีการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างทั่วถึงซึ่งมีสำคัญต่อการขัดเกลาจิตใจ ในขณะที่การให้บริการด้านอื่น เช่นการฝึกเล่นดนตรี การบำบัดยาเสพติด ผู้ต้องขังยังไม่ได้รับบริการอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ผู้ต้องขังชายส่วนใหญ่ยังเห็นว่าระยะเวลาในการอยู่ในเรือนจำนานสักกระยะหนึ่ง ทำให้มีเวลาสำนึกตนและไม่กระทำผิดซ้ำอีก มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายได้แก่การปรับปรุงแก้ไขสภาพพื้นที่และสวัสดิการภายในเรือนจำให้เหมาะสมตามหลักสากลโดยให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมโดยเน้นการฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ มีการจัดการศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพให้ทั่วถึงและมีความหลากหลาย มีการกำหนดระยะเวลาในการลงโทษให้ผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำในระยะเวลามากพอ เพื่อให้ผู้ต้องขังสำนึกตนได้มีการพัฒนา กลยุทธ์ด้านแก้ไขฟื้นฟูภายในเรือนจำ ควรเน้นการฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ ควรปรับปรุงสภาพพื้นที่และสวัสดิการภายในเรือนจำให้เหมาะสมโดยมีหน่วยงานภายนอกร่วมด้วยเช่น กระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา นอกจากนี้ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการลงโทษในเรือนจำให้เหมาะสมเพื่อที่จะให้สำนึกตนได้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับชุมชนต้องให้การยอมรับ ให้อภัย และให้กำลังใจในการประกอบสัมมาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และต้องเน้นให้ชุมชนดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และต้องคอยการสอดส่องดูแลผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ไม่ให้กลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม ๆ ซึ่งมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ชุมชนต้องช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ โดยมีกฎหมายเป็นเครื่องมือ กลยุทธ์ด้านสังคมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 สังคมต้องให้อภัย ยอมรับ ไม่รังเกียจผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ สอนสิ่งดีมีประโยชน์โดยนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสังคมต้องคอยช่วยเหลือดูแลให้ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม นอกจากนี้สังคมควรนำผู้ต้องขังหลังพ้นโทษถ่ายทอดประสบการณ์ให้สังคมได้เห็นถึงโทษของการกระทำ

ผิดซ้ำ ส่วนกลยุทธ์ด้านครอบครัวอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 ซึ่งครอบครัวต้องสนับสนุนให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษประกอบคุณงามความดี โดยครอบครัวต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ต้องดูแล เอาใจใส่ เข้าใจ ให้คำปรึกษา เพื่อให้เขาสามารถดำเนินชีวิตตามปกติในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยจัดให้มีโครงการครอบครัวบำบัด เชิญครอบครัวผู้ต้องขังเข้ามาร่วมบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำขณะอยู่ในเรือนจำ ส่วนกลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 โดยเน้นให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควรจะให้ความรู้ใหม่ในการประกอบสัมมาชีพ และจัดหาอาชีพ หางานให้ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และมีการจัดตั้งกองทุนให้ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ กลยุทธ์ด้านแรงจูงใจอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 ครอบครัวและชุมชนต้องให้ความสนใจ ไม่ตำหนิตืดเย็น ชักชวนให้ประกอบคุณงามความดีให้ปรากฏแก่สาธารณชน เพื่อให้เขารู้สึกว่าตนมีคุณค่าแก่สังคม เพื่อที่จะไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก และต้องสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ผนวกกับการใช้โปรแกรมแก้ไขต่างๆ เช่น จัดหางานโดยมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม การให้รางวัลเมื่อกระทำความดี การลดโทษ และการมีกฎหมายล้างประวัติผู้ต้องขังที่พ้นโทษซึ่งไม่ได้กระทำความผิดอีกภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้บริสุทธิ์เสมือนว่าไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษไม่คิดกระทำผิดซ้ำอีก กลยุทธ์ด้านการแก้ไขฟื้นฟูภายในเรือนจำ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 โดยเน้นที่การแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ โดยการจัดการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพโดยทั่วถึง และมีความหลากหลายสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง และการปรับปรุงสภาพพื้นที่และสวัสดิการภายในเรือนจำให้มีความเหมาะสมตามมาตรฐานสากล โดยให้มีหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วม เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ และระยะเวลาในการลงโทษในเรือนจำมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ จึงต้องให้ผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำในระยะเวลาที่พอที่จะสำนึกตนได้และไม่กระทำผิดซ้ำ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่พบว่า การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 มีสาเหตุมาจากขาดการขัดเกลา และความอบอุ่นจากครอบครัว จากกลุ่มเพื่อน จากความคึกคะนอง การไม่ได้รับความไว้วางใจจากสังคม การอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม และยาเสพติด ครอบครัวมีรายได้น้อย อีกทั้งผู้ต้องขังมีการศึกษาต่ำ และมาตรการการแก้ไขปัญหารวมทั้งการใช้กลยุทธ์ทั้ง 6 ด้านพบว่า ครอบครัว องค์กรทางสังคม และรัฐจะต้องดำเนินการ นั้น นับเป็นข้อค้นพบที่มีความสำคัญยิ่ง ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า

ประการแรก กลยุทธ์ด้านสภาพแวดล้อม ที่พบว่า ชุมชนต้องให้การยอมรับและให้กำลังใจต่อผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ ในการประกอบสัมมาชีพของผู้ต้องขัง สอดคล้องกับทฤษฎีติดตรา (The Labeling Theory) ที่เชื่อว่าการเป็นอาชญากรนั้นยังคงมีทางเลือกพฤติกรรมตนเองในอนาคต ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ต้องขังหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ นอกจากนี้ชุมชนจะต้องสอดส่องดูแลผู้ต้องขังหลังพ้นโทษมาแล้วให้หลีกเลี่ยงการกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม ๆ ซึ่งถือว่าเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ สอดคล้องกับทฤษฎีกลไกการควบคุม หรือทฤษฎีตีกรอบ (Containment Theory) ของ Walter C. Reckless ความสอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผลจากการศึกษาหากชุมชนให้การยอมรับตลอดจนคอยสอดส่องดูแล การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษก็จะไม่เกิดขึ้น

ประการที่สอง กลยุทธ์ด้านสังคม ที่พบว่า สังคมต้องให้อภัย ช่วยเหลือดูแล และสอนสิ่งที่ดีมีประโยชน์แก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษเพื่อให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม สอดคล้องกับทฤษฎีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation Theory) ของซีซาร์ ลอมโบโรโซ (Cesare Lombroso) และสอดคล้องกับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของ ศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน กล่าวคือ กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) โดยการลงโทษให้เหมาะสมกับบุคคล วิเคราะห์หาสาเหตุของการกระทำผิดและแก้ไขที่สาเหตุนั้น โดยให้สถาบันหลัก ได้แก่ ครอบครัว วัด โรงเรียนและชุมชน เป็นศูนย์กลางพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาตนไปสู่การดำเนินชีวิตที่ดี การสอดคล้องของทฤษฎีดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ผลจากการศึกษาหากสังคมยอมรับ ให้อภัยแก่ผู้ต้องขัง เพื่อจะไม่ให้หวนไปกระทำผิดซ้ำอีก ครอบครัวยจะต้องให้อภัย ดูแล ช่วยเหลือผู้ต้องขังอย่างจริงจัง

ประการที่สาม กลยุทธ์ด้านครอบครัว ที่พบว่า ครอบครัวต้องสนับสนุนให้ ผู้ต้องขังที่พ้นโทษนำหลักศีลธรรมมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างในการคบหาสมาชิก (Differential Association Theory) ของ เอ็ดวิน เฮซ ซัทเทอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) ที่มีแนวคิดว่าการพฤติกรรมทางอาชญากรรมนั้นสามารถเรียนรู้กันได้โดยการติดต่อ ชัมชับ รับ เอาอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม นอกจากนี้ครอบครัวต้องดูแล และให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีควบคุม หรือทฤษฎีที่ครอบ (Containment Theory) ของ Walter C. Reckless ที่กล่าวว่า ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมทำให้คนประพฤติอยู่ในขอบเขตอันดี งาม ครอบครัวจะต้องให้อภัยและให้โอกาสผู้กระทำผิดภายหลังพ้นโทษสอดคล้องกับทฤษฎี ติดตรา (The Labeling Theory) ที่เชื่อว่า เมื่อบุคคลถูกติดตราว่าเป็นอาชญากร ยังคงมี ทางเลือกพฤติกรรมตนเองในอนาคต ซึ่งหากครอบครัวไม่ให้อภัย และโอกาสผู้กระทำผิด ภายหลังพ้นโทษ ก็ถือเป็นการติดตราผู้กระทำผิดซ้ำ ย่อมเป็นหนทางให้ผู้ติดตราไปรวมกลุ่ม กับบุคคลที่ถูกติดตรา นอกจากนี้แล้วงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยอายุตม์ สินธพพันธุ์ (2545) เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำว่า การแก้ภาพพจน์ของผู้พ้นโทษจะ ให้สังคมยอมรับ ควรมีการดำเนินการอย่างจริงจังเป็นรูปธรรม โดยสังคมภายนอกจะต้องให้ ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ โดยเริ่มที่สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และระบบ ของกระบวนการยุติธรรม เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำ

ประการที่สี่ กลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ ที่พบว่า จะต้องดำเนินชีวิตตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดตั้งกองทุนหรือจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องขังหลัง พ้นโทษ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการประกอบอาชีพ จัดหางานให้ผู้ต้องขังพ้นโทษ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษจะต้องมีการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น มีการจัดตั้งกองทุน หรือสหกรณ์ มีการจัดหางานให้ผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน จะทำให้ผู้ต้องขังไม่ หวนไปกระทำผิดซ้ำอีก

ประการที่ห้า กลยุทธ์ด้านแรงจูงใจ ที่พบว่า จะต้องมีการให้กำลังใจและยกย่องผู้ต้องขังที่พ้นโทษที่ประกอบคุณงามความดีให้ปรากฏแก่สาธารณชน เพื่อให้เขารู้สึกว่าตนมีคุณค่าต่อสังคม สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีกฎหมายล้างประวัติผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ซึ่งไม่ได้กระทำผิดอีกภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นผู้บริสุทธิ์ เสมือนหนึ่งว่าไม่เคยกระทำผิดมาก่อน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษไม่คิดไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งผลจากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การที่ผู้ต้องขังได้รับการยกย่องมีการให้กำลังใจจากชุมชน มีกฎหมายล้างประวัติผู้ต้องขังหากไม่กระทำความผิดซ้ำให้ถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จะทำให้ผู้ต้องขังไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำอีก

ประการที่หก กลยุทธ์ด้านการแก้ไขฟื้นฟูภายในเรือนจำ ที่พบว่า การจัดการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษโดยทั่วถึง มีการปรับปรุงสภาพพื้นที่และสวัสดิการภายในเรือนจำให้มีความเหมาะสม โดยมีหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม หน่วยงานราชทัณฑ์ต้องมีการปรับปรุงอาคารสถานที่ พื้นที่ใช้สอยภายในเรือนจำให้สะดวกสบายต่อการใช้งาน และให้บริการด้านสวัสดิการภายในเรือนจำ เช่น การบริการด้านสุขภาพ ที่อยู่อาศัย อาหาร ให้ได้มาตรฐานสากลตามที่สหประชาชาติกำหนด โดยมีหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการสวัสดิการดังกล่าว รวมทั้งการจัดตั้งบ้านกึ่งวิถี (Half Way House) ที่อยู่ในระยะหลังพ้นโทษ เพื่อเป็นที่พักชั่วคราวก่อนที่ผู้ต้องขังจะต้องออกไปดำรงชีวิตในสังคมได้จริงและมากพอที่จะสำนึกตนได้ แสดงให้เห็นว่า ผลจากการศึกษาหากมีการจัดการศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพให้ผู้ต้องขังอย่างทั่วถึง และมีหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการต่างๆ แล้ว จะทำให้ผู้ต้องขังไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะและการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 ที่พบว่า การที่จะแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำได้นั้นจะต้องมีการพัฒนากลยุทธ์ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสังคม ด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านแรงจูงใจ ด้านแก้ไขฟื้นฟูภายในเรือนจำ ดังนั้นในการวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ในการกระทำผิดซ้ำในครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขตอื่นๆ และควรวิจัย

เกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำในความผิดประเภทต่างๆ เช่นความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา ความผิดฐานปล้นทรัพย์ ความผิดฐานยาเสพติดให้โทษ รวมทั้งการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิง และการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน อีกทั้งควรมีการวิจัยในเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเขตอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ คติการ และคณะ. (2544). **ทิศทางการพัฒนาระบบงานยุติธรรมกับการป้องกันแก้ไขปัญหายาอาชญากรรม**. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาการสาธารณสุข อาเซียนมหาวิทยาลัยมหิดล.
- กรรณิการ์ มณฑะไยร. (2544). **ปัจจัยทางครอบครัวที่มีอิทธิพลกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย : ศึกษาเฉพาะเรือนจำพิเศษธนบุรี**. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กลุ่มงานพัฒนาระบบการพัฒนาพฤตินิสัย สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม. (2552). **คู่มือการปฏิบัติงานการจัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง**. นนทบุรี : กรมราชทัณฑ์.
- กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์. (2552). **แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2552 – 2555**. นนทบุรี : กรมราชทัณฑ์.
- กันยา สุวรรณแสง. (2532). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
- กานทิพย์ ชาติวงศ์. (2537). **การศึกษาความต้องการสวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาออกระบบโรงเรียน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนเอกชนประเภทศิลปศึกษาและอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คมวิรัช พัฒนรัฐ. (2537). **การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนครปฐม**. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทางการพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- จำเนียร ชุณหโสภาค และคณะ. (2551). **ศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการกระทำ
ความผิดซ้ำในคดียาเสพติด: รายงานการวิจัย.** กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและ
พัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จินตนา บุญงการ และณัฐพรพันธ์ เขจรนนท์. (2548). **การจัดการเชิงกลยุทธ์.**
กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2544). **ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนา
บุคลากรตำรวจชั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์.** (พิมพ์ครั้งที่ 2) คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เดชา สังขวรรณ และคณะ. (2549). **โครงการวิจัยการเฝ้าระวังผู้ต้องขังคดียาเสพติดมิ
ให้กระทำผิดซ้ำ.** โครงการสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด.
- ทศพร ศิริพันธ์. (2539). **การวางแผนเชิงกลยุทธ์.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ทัศนีย์ อมาตยกุล. (2548). **ทัศนะต่อการฝึกวิชาชีพและสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของ
ผู้ต้องขังที่ผ่านการฝึกวิชาชีพทัณฑสถานวัยหนุ่ม.** สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2535). **กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ : การศึกษานโยบายและกลยุทธ์
การบริหารขององค์การ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2537). **การวางแผนเชิงกลยุทธ์.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2540). **กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ: Business policy and strategy: การศึกษา
นโยบายและกลยุทธ์การบริหารขององค์การ.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธานินทร์ สุนทรสุทธิวัตร. (2539). **ปัจจัยที่เป็นสาเหตุแห่งการกระทำผิดซ้ำในคดี
อุกฉกรรจ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในเรือนจำกลางบางขวาง.** วิทยานิพนธ์
สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- แนวคิดในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม.** (2551). [ออนไลน์]. จาก [http://life-
educationnexteen.com/20081124/entry](http://life-educationnexteen.com/20081124/entry). [2551, กุมภาพันธ์ 10].

- เบญจวัฒน์ ศิวะบวร. (2527). **การสงเคราะห์ผู้พ้นโทษในประเทศไทย (After care service in Thailand)**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประดนต์ พันธุ์วิชาติกุล. (2522). **การลงโทษสถานหนักต่อผู้กระทำความผิดกฎหมาย**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประทีน ไกรสรโกวิทย์. (2541). **ความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต ประเภทและขนาดต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ประทีป ดวงพัตรา. (2538). **ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประธาน วัฒนาพาณิชย์. (2520). ระบบความยุติธรรมทางอาญา แนวความคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรมและกระบวนการนิติธรรม. **วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. 9 (2), หน้า 11.
- ประไพ ชันทองดี. (2548). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- พยอม อิงกตานุวัฒน์. (2522). **จิตเวชเด็ก**. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต.
- พรชัย ชันดี และคณะ. (2543). **ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญวิทยา**. กรุงเทพฯ: มัคเน็ท.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2524). **ทฤษฎีอาชญากรรม**. **วารสารอาชญวิทยาและงานยุติธรรม**, (1), 74.
- มูลนิธิพระดาบส. (2552). **คำฟ้องสอน : ประมวลพระบรมราชโองบาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ : 2551.

- ศรีทับทิม (รัตนโกศล) พานิชพันธ์. (2517). **สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว. บทความทางวิชาการของโครงการส่งเสริมความรู้ เกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการครอบครัว แก่องค์กรสังคมสงเคราะห์ และประชาชนทั่วไป.** งานสวัสดิการครอบครัวและเด็ก สมาคมสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ศรีทับทิม (รัตนโกศล) พานิชพันธ์. (2542, มิถุนายน 2542 - พฤษภาคม 2543). ความสุข : ความหมาย มิติ ระดับ ประเภทและแนวทางแสวงหา. **วารสารร่มพญักษ์, 18:144-164.**
- (2535). แนวคิดการพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์. **วารสารสังคมสงเคราะห์, 7 (1-2):100-129.**
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2541). **การวางแผนกลยุทธ์. เอกสารประกอบการสัมมนา** บริหารระดับกลาง กระทรวงการคลัง.
- สมบุญ มาศประมุท. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางบางขวาง.** ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมบูรณ์ เตชะวงศ์. (2545). **การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง.** สารนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมยศ นาวิการ. (2548). **การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ชาญวิทย์.**
- สุพจน์ สุโรจน์. (2543). **เอกสารประกอบการบรรยาย วิชา อาชญวิทยา โครงการอบรมวิจัย ผู้พิพากษา รุ่น 24 อาชญากรรมและการแก้ไข. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ.**
- สุพานี สฤษดิ์วานิช. (2546). **การบริหารเชิงกลยุทธ์แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพฯ:ชาญวิทย์.**
- สุวรรณใจกลองแคล้ว. (2546). **สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี.** ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- โสภาก ชูพิกุลชัย และคณะ. (2531). การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับจริยธรรม ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของครอบครัวไทยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร : ศึกษากรณี เฉพาะกรณี ในเขตกรุงเทพมหานคร. ผลงานวิจัยโครงการสนับสนุนของคณะกรรมการ ศึกษาวิจัยปัญหาสังคม สมาคมสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อรัญ สุวรรณบุปผา. (2518). หลักอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อัฒณพ ชูบำรุง. (2527). ทฤษฎีอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อาภา ภมรบุตร. (2517). จิตวิทยาในการปกครอง. กรุงเทพฯ : ผดุงศึกษา.
- อายุตม์ สินธพพันธุ์. (2545). ตัวแบบเรือนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังใน ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยา การบริหารงาน ยุติธรรมและสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุษา คงสาย. (2538). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนชาย ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Alderfer, C. P. (1972). **Existence, Relatedness and Growth; Needs in Organizational Setting.** New York : Free.
- Beccaria, C. (1764). **On Crimes and Punishments, Translated by Henry Paolucci.** Indianapolis : Bobbs – Merrill Educational.
- Becker, H. S. (1963). **Outsider : Studies in the Sociology of Deviance.** New York.
- _____. (1973). **Outsider : Studies in the Sociology of Deviance.** New York.
- Benda, B. B. & Tooms, N. J. (2002). The effects of religiosity on drug use among inmates in boot camp : Testing a theoretical model with reciprocal relationships. **Journal of offender Rehabilitation, 35,** pp. 161-183.
- Certo, S. C. & Perter, J. Paul. (1991). **Strategic Management : Concept and Applications.** New York : McGraw - Hill.

- Cooley, C. H. (1902). **Human Nature and The Social order**. New York : Charles Scribner's son.
- David, F. R. (1995). **Strategic Management**. New Jersey : Prentice-Hill International.
- _____. (2000). **Strategic Management Concept and Cases**. USA : Prentice-Hill.
- _____. (1964). **Criminal Law and Society**. Springfield, Illinois : Charles C. Thomas.
- Durkheim, E. (1961). **The elementary forms of the religious life. Translated from the French by Joseph Ward Swain**. New York : Collier Books.
- Elmer, Douald. (1974). A Comparative Study of the Opinions of Student, Faculty and Local Board. Member Regarding the Appropriate Elements of Student Activities Programmed in Metropolitan Virginia Community College.
- Dissertation Abstracts International, 35: 1882.**
- Ferri, E. (1905). **Criminal Sociology**. New York : Agatton.
- Fishman, R. (1977). "An Evaluation of Criminal Recidivism in Project. Providing Rehabilitation Services in N.Y." **The Journal of Criminal Law and Criminology**.
- Frank, D. Day. (1964). **Criminal Low and Society**. Springfield, Illinois : Charles C. Thomas.
- Goodstein, L. D.; Nolan, T. M.; and Pfeifer, J. W. (1993). **Applied Strategic Planning : How to Develop a plan that Really Works**. California : Pfeifer.
- Harvard Business Essentials. (2006). **Creating and Implementing Strategy**. USA:Harvard.
- Hirschi, T. (1969). **Causes of Delinquency**. Berkeley, CA. University of California.
- Kohlberg, L. (1983). **Moral stages : a current formulation and a response to critics**. Basel : Karger.

- Lemert, E. M. (1951). **Social pathology : A systematic approach to the theory of sociopathic behavior**. New York : McGraw-Hill.
- _____. (1967). **Human Deviance, Social Problem, and Social Control**. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Lombroso, C. (1876). **L'Uomo Delinquente**. Milan : Hoepli.
- Maestro, Giulio. (1973). **Millions and millions of crystals**. New York : Crowell.
- Maslow, A. H. (1970). **Motivation and Personality** (2nd ed). New York : Harper & Row.
- Matsueda, R. L. (1992). Reflected Appraisals, Parental Labeling, and Delinquency : Specifying a Symbolic. Interactionist Theory. **American Journal of Sociology**, **97** (6): 1577-1611.
- Mead, G. H. (1934). **Mind, Self and Society**. Chicago : University of Chicago.
- Orcutt, James D. (1983). Testosterone, Aggressive, Physical, and Personality dimension in normal adolescent males. **Psychosomatic Medicine**, **42**.
- Piaget, J. (1975). **The Child's Conception of the World** (1st ed). Totowa, New Jersey : Littlefield, Adams.
- Pitts, R. & Lei, D. (2000). **Strategic Management : Building and Sustaining Competitive Advantage**. USA : Cengage Learning.
- Sanyal, B. C. (1999). **Strategic Management in Higher Education Regional Workshop by Center for Professional Development in Higher Education, Faculty of Education, Chulalong Korn University and Seameo Rihed. Bovee, Courtland 1. ; Houston, Michael J; and Thill, John V**. New York : McGraw - Hill.
- Schermerhorn, J. R. (2002). **Management**. New York : John Wiley & Sons.

Schramm, Wibur. (1960). **The Process and Effects of Mass Communication.**

Urbana, IL. : University of Illinois.

Siegal, L. D. (1965). An Examination of the Empirical Relationship between Unemployment and Juvenile Delinquency. **The American Journal of Economics and Sociology**, **26** (4):377-386.

Siegel, H. N. (1963). Over Sensitivity and Personal Adjustment Among Male Delinquents". **The Journal of Criminal Law, Criminology and Police Science**, **54** (3), pp. 483-487.

Steiner, G. A. (1989). **Strategic Planning what Every Manager Must Know.** New York : The Free.

Sutherland, E. H. and Cressey, D. R. (1970). **Criminology** (8th ed). Philadelphia : J. B. Lippincott.

Sutherland, Edwin H. and Donsale, R. Cressey. (1974). **Criminology.** Philadelphia : J. B. Lippincott.

Tannenbaum, F. (1938). **Crime and Community.** Boston : Ginn.

Tarde, G. De. (1899). **Social laws; an outline of sociology.** New York : The Macmillan.

Terry, L. D. (2003). **Leadership of public bureaucracies : The administrator as conservator (2nd ed).** London : M. E. Sharpe.

Vold, G. B. and Bernard, T. J. (1986). **Theoretical Criminology** (3rd ed.). New York : Oxford University.

Working Group on Indicators of Crime in Mexico. (2003). **Report of Working Group on Indicators of Crime in Mexico.** Paper copy of Mexico : Ministry of Justice.